

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

בעניין: המכינה הבינתחומית לעיצוב ואדריכלות בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד אסף שיפר

התובעת

נ ג ד

1. שורשים מכינות לעיצוב ואדריכלות בע"מ
2. לוי ציון
ע"י ב"כ עו"ד ברוך בן יוסף

הנתבעים

פסק דין

1. התובעת, המכינה הבינתחומית לעיצוב ואדריכלות בע"מ (להלן - "התובעת"), הגישה תביעה נגד הנתבעים, שורשים מכינות לעיצוב ולאדריכלות בע"מ וציון לוי (להלן - "הנתבעים"), למתן צו מניעה קבוע ולפיצויים בסך של 100,000 ₪, בגין ביצוע עוולות מסחריות, שבבסיסן שימוש בשם מתחם - שם דומיין (כתובת אלקטרונית של אתר באינטרנט שבאמצעות הקלדתה מגיע המשתמש לאתר המבוקש), הדומה מאד לשמות הדומיין של התובעת העושה בהם שימוש מזה מספר שנים.

העובדות וההליכים

2. התובעת הינה חברה ישראלית, העוסקת מזה מספר שנים בהכנת תלמידים למבחני קבלה למוסדות לימוד שעיקרם עיצוב, אדריכלות וצורפות. לתובעת מספר שמות דומיין בהם היא עושה שימוש, לרבות שמות הדומיין www.hamechina.co.il ו-www.hamechina.com.

כנטען, ביום 11.7.2006, נודע לתובעת, בעקבות שיחת טלפון עם תלמידה פוטנציאלית, על קיומו של אתר אינטרנט של הנתבעים. התובעת נדהמה לגלות דמיון בעמוד השער של אתר הנתבעים לאתר האינטרנט של התובעת, וכן כי הנתבעים עושים שימוש בדומיין בעל שם דומה לשמות הדומיין שלה www.hamechina.co.il (השמטת האות "c" משמות הדומיין של התובעת). עוד

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

- התברר לתובעת, כי כאשר לוחצים על שם הדומיין ונכנסים לאתר האינטרנט של הנתבעת השם המופיע הוא: **"מכינה לעיצוב ואדריכלות בע"מ"**, בעוד ששמה של הנתבעת 1 הוא **"שורשים - מכינות לעיצוב ואדריכלות בע"מ"**. לטענת התובעת, השם שניתן לדומיין של הנתבעת מטרתו להטעות את ציבור הלקוחות הפוטנציאליים משום ששם הדומיין הנתבעת 1 דומה לשמות הדומיין של התובעת.
3. הנתבעים הכחישו את טענות התובעת בכתב התביעה וטענו שלא עוולו כלפי התובעת. התיבה **"מכינה"** היא גנרית, המתארת סוג של עסק ואין לתובעת מונופול על מילה זו. כמו כן, המילה **"בינתחומית"** שהיא המילה המרכזית בשם התובעת אינה מופיעה באתר האינטרנט של הנתבעת 1.
4. בטרם החלה שמיעת ההוכחות בתיק, הוגשו מספר בקשות לפי פקודת בזיון בית המשפט כנגד הנתבעים. התובעת הגישה בקשה למתן צו מניעה זמני, האוסר על הנתבעים לעשות שימוש בשם הדומיין דלעיל, וכן האוסר על הנתבעים לעשות שימוש בשם **"המכינה לעיצוב ואדריכלות בע"מ"** (בש"א 2473/06). ביום 19.7.2006 נעתר בית המשפט (השופט מרים מזרחי) לבקשה, בהעדר התייצבות הנתבעים לדיון, חרף הזמנתם כדין. בקשת הנתבעים לביטול צו המניעה הזמני נמחקה במסגרת דיון בבקשה במעמד שני הצדדים, לאחר שהנתבעים הסכימו להותיר צו המניעה הזמני על כנו, לצורך בחינת אפשרויות נוספות לפתרון הסוגיה (בש"א 2540/06).
- בהעדר קיום צו המניעה על-ידי הנתבעים, שבה התובעת והגישה בקשה לפי פקודת בזיון בית המשפט (בש"א 2677/06). בהחלטתו מיום 16.8.2006 הורה בית המשפט (השופט גילה כנפי-שטייניץ), כי הנתבעים יערכו את כל התיקונים עליהם הצהיר הנתבע 2, בין היתר, הותרת המילה **"שורשים"** באתר האינטרנט של הנתבעת 1 ותיקון השלט המוצב בכניסה למכינה, כך ששם הנתבעת יוצג בשניהם כ**"שורשים מכינות לעיצוב ואדריכלות"**. כמו כן, אושר שינוי שם אתר האינטרנט של הנתבעת כך שייתוספו לו האותיות **"sho"**.
- ביום 22.10.2006 הגישה התובעת בקשה נוספת לפי פקודת בזיון בית המשפט (בש"א 3375/06), במסגרתה נטען, כי השם **"שורשים"** מופיע באותיות קטנות בפרסומי הנתבעת 1. בתצהיר שצורף בתגובה לבקשה, טען הנתבע 2, כי המשך הופעת אתר האינטרנט הישן של הנתבעת 1, נעשה בניגוד לדעתו, וכי לאחר פנייתו לשרת, הוסר האתר ושם הדומיין הקודם ביום 31.10.2006. עוד הצהיר הנתבע 2,

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

כי בכל הפרוספקטים החדשים הגדיל את השם "שורשים" על מנת למנוע טענה של הסתרת השם. כמו-כן הצהיר, כי הגדיל את השם "שורשים" גם על שלט הכניסה למכונה. הנתבע הצהיר, כי עשה כן על מנת להוכיח את תום ליבו, בהדגישו כי אין פסול בשימוש במילה "מכונה", שהינה מילה גנרית.

בקשה נוספת לפי פקודת בזיון בית המשפט שהוגשה בפניי ביום 10.7.2007 נקבעה על-ידי לדיון בפני שופט תורן, הואיל והנתבע טען, כי פיטר את סגורו. בהחלטתו מיום 18.7.2007, נתן בית המשפט (סגן הנשיאה, השופט צבי סגל) תוקף של החלטה למוסכם, לפיה הנתבעים יגדילו את המילה "שורשים" בשמה של הנתבעת 1 בכל פרסומיה, כך שיהיה זהה בגודלו לכל יתר המילים בשם. כמו כן, הצהיר הנתבע 2, כי הוא מודע לכל הסנקציות הקיימות בחוק אם יפר זאת.

הראיות

5. הראיות שהוגשו בהליך העיקרי כללו תצהיר של דורון וינטר, הבעלים של התובעת ומנהלה, במסגרתו חזר על הטענות שהועלו בכתב התביעה. הנתבע 2 נמנע מהגשת תצהיר מטעמו והסתפק בהגשת חוות דעת של מומחה בתחום תכנות המחשבים, מתכנת מחשבים בכיר, מר יוסף דין, באשר לרישום שמות אתרים באינטרנט והשימוש בשמות דומין.

6. רק המצהיר מטעם התובעת, דורון וינטר, נחקר על תצהירו. בחקירתו הנגדית חזר דורון וינטר על הטענה, כי הנתבעת 1 מתחזה לתובעת, על-ידי השמטת המילה "שורשים" משמה בפרסומיה השונים, וזאת כדי להטעות אנשים הרוצים לפנות לתובעת. עוד הצהיר דורון וינטר בחקירתו, כי יש לו תצהיר של תלמידה שממנו ניתן ללמוד על ההטעיה של הנתבעת. תצהיר, כאמור, לא הוגש לתיק בית המשפט למרות שכבר בכתב התביעה שהגישה התובעת מוזכרת התלמידה הפוטנציאלית שסיפרה לעד על אתר האינטרנט של הנתבעת 1. דורון וינטר גם נחקר על פרסומים של הנתבעת 1 - שלפי טענתו מנסים להטעות לקוחות פוטנציאליים משום שהמילה "שורשים" בשמה של הנתבעת מוזכר בהם באותיות קטנות - והודה, כי אין לו ראיה, כי הנתבע 2 אחראי לפרסום המודעות.

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

יצוין, כי מבדיקה של שם הדומיין עם הסיומת com, שהתובעת טענה, כי היא עושה בו שימוש עולה, כי האתר אינו פעיל והוא מפנה לדומיין האחר של התובעת עם הסיומת co.il.

דיון

7. כאמור, התובעים הגישו תביעה נגד הנתבעים, הן בגין שימוש בשם דומיין (Domain Name) הדומה לשמות הדומיין שבשימוש התובעת, כמפורט לעיל, והן בגין דמיון בשם הנתבעת 1 באתר האינטרנט שלה (תוך השמטת המילה "שורשים") לשמה של התובעת. לפיכך, טענה התובעת, כי הנתבעים ביצעו כלפיה עוולות מסחריות של גניבת עין, תיאור כוזב והתערבות בלתי הוגנת, בהתאם לחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק עוולות מסחריות"). כמו כן, טענה התובעת לתרופות מכוח הוראת סעיף 30 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות") ומכוח הוראת סעיף 2 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979.

בכתב התביעה לא נטען, כי גם בפרסומים נוספים ובפליירים של הנתבעת 1, עוולו הנתבעים כלפי התובעת, בכך שהשמיטו או הקטינו את המילה "שורשים" המהווה חלק משמה המלא של הנתבעת. יחד עם זאת, מהתנהלות הצדדים בתיק ניתן לומר, כי יריעת המחלוקת ביניהם הורחבה. עמד על כך השופט רובינשטיין ברע"א 4793/06 עו"ד גלמן נ' דגן, לא פורסם (2006):

"הלכה מלפני בית המשפט כי 'האיסור' להרחיב חזית' עיקרו בכך שבעל דין אינו רשאי לחרוג מגדר המחלוקת, כפי שהוצבה בכתבי הטענות, אלא אם כן נענה בית המשפט לבקשתו לתקן את כתבי טענותיו, או אם הצד שכנגד נתן לכך את הסכמתו, במפורש או מכללא' (ע"א 6799/02 יולזרי משולם ואח' נ' בנק המזרחי המאוחד בע"מ-סניף בורסת היהלומים ואח', פ"ד נח (2) 145, 152, מפי השופטת חיות; וכן ע"א 759/76 צביה, רמי ו-משה פז נ' יצחק נוימן, פ"ד לא (2) 169; ע"א 3199/93 יוסף קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ ואח', פ"ד מט (2) 843)."

(ראו גם, אורי גורן סוגיות בדיון אזרחי, מהדורה תשיעית עמודים 96-99 (תשס"ז-2007).

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

בעניינינו, בבקשות לפי פקודת בזיון בית המשפט, טענה התובעת גם כנגד פרסומים נוספים של הנתבעים, כאמור לעיל. ב"כ הנתבעים, עו"ד ברוך בן יוסף, לא מחה ולא כהה נגד הרחבת החזית. לא זו אף זו, ב"כ הנתבעים אף חקר את מנהלה של התובעת, דורון וינטר, בהציגו בפניו פליירים של הנתבעת 1. לאור זאת, יש לדחות את טענת ב"כ הנתבעים, כי מדובר בהרחבת חזית.

8. אין מחלוקת, כי כיום הנתבעת הוסיפה לשם הדומיין, המפנה לאתר האינטרנט שלה, את האותיות "sho", כך ששם הדומיין הינו: www.hamehina-sho.com (ראו גם, פרוטוקול דיון מיום 17.10.2007, עמוד 8 שורות 21-22). בהתייחס לשם הנתבעת 1 באתר האינטרנט, עובר לתיקון, הופיע השם כהאי לשנא: **"המכינה לעיצוב ואדריכלות בע"מ"** (ראו נספח ו' לתצהירו של דורון וינטר בבש"א 2473/06). השינוי בשם הנתבעת, על-ידי הוספת המילה "שורשים", כך שכיום שמה באתר האינטרנט ובפרסומיה השונים הינו **"שורשים" מכינה לעיצוב ואדריכלות**, נעשה רק לאחר שהנתבעים הפרו את התחייבות הנתבע 2 בדיונים בבקשות לפי פקודת בזיון בית המשפט, לבצע השינוי כאמור, ולאחר שהוגשה בקשה נוספת לפי פקודת בזיון בית המשפט.

בהעדר טענה בסיכומי הנתבעים, כי התחייבויותיהם של הנתבעים, כפי שבוצעו בפועל, היו מוגבלות בזמן (עד למתן פסק דין סופי בתביעה), אפנה לבחון, האם עלה בידי התובעת להוכיח, כי בנסיבות המקרה דנן, עובר לביצוע התיקונים דלעיל, ביצעו כלפיה הנתבעים העוולות כנטען.

עוולת גניבת עין

9. העוולה, הקבועה בסעיף 1 לחוק עוולות מסחריות, מורנו לאמור:

1. גניבת עין

(א) לא יגרום עוסק לכך שנכס שהוא מוכר או שירות שהוא נותן, ייחשבו בטעות כנכס או כשירות של עוסק אחר או כנכס או כשירות שיש להם קשר לעוסק אחר.
(ב) "...".

הלכה פסוקה היא, כי ייעודה של עוולת גניבת עין הינו להגן על מוניטין שרכש אדם בעסקו (ע"א 634/89 **אסי ריין נ' Fuji Electronics Mfg Co.**, פ"ד מה(4) 837, עמוד

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

846 (1991)). שני תנאים מצטברים נדרשים להיווצרות העוולה: האחד, הוכחת מוניטין - על התובע להוכיח כי רכש מוניטין בטובין או בשירות בו הוא סוחר, קרי רכש מוניטין בעסקו. עליו להראות כי הציבור מזהה את הטובין או השירותים, אותם הוא מציע, עם עסקו. כשמדובר בשם עסק, על התובע להוכיח, כי הציבור משייך את השם הזה לעסק שבבעלותו. השני, הוכחת קיומו של חשש סביר להטעיית הציבור, שמא יתבלבל בין הטובין של התובע והנתבע (ראו גם, ע"א 6316/03 אילן זגגות רכב בע"מ נ' ברוך ובניו זגגות רכב בע"מ לא פורסם (2007); ה"פ (ת"א) 317/01 הורים וילדים מוציאים לאור בע"מ נ' חברת צעד ראשון - קשר ישיר לאם ולילד בע"מ, לא פורסם (2003); מיגל דויטש עוולות מסחריות וסודות מסחר, עמודים 57-59 (תשס"ד-2003)).

עמד על כך השופט ד' חשין בפסק הדין בע"א 8981/04 אבי מלכה - "מסעדת אווזי הזהב" נ' אווזי שכונת התקווה (1997) בע"מ, לא פורסם (2006), בהוסיפו, בהתייחסו לאינטרסים הנוגדים בעוולות מתחום הקניין הרוחני, לאמור:

"דיני הקניין הרוחני, מטבעם, מעניקים מונופולין לאדם על ביטוי כלשהו (שם בענייננו), אך ורק בהתקיים תנאים מסוימים. בהתקיימם, מועדף האינטרס של בעל הזכות על פני אינטרסים ציבוריים, כגון חופש התחרות, ועל פני זכויות חוקתיות, כגון הזכות לחופש העיסוק ... במקרים כאלו, עוולת גניבת העין מספקת הגנה מקיפה - היא אינה דורשת כוונה או התרשלות מצד הנתבע, וכן לא נדרשת הוכחת נזק. על המתח בין דיני הקניין הרוחני ובין אינטרסים ציבוריים עמד השופט רובינשטיין, באמרו:

'המתח בין אינטרס ההגנה על הקניין הרוחני ובין החתירה לתחרות חופשית הוא יסוד מוסד בחקיקתם ובפרשנותם של דיני הקניין הרוחני, כמובן כל קניין רוחני לדרגתו ולטיבו. ...'

בשל מתחים מובנים אלה, הגישה בספרות היא כי, ככלל, בית המשפט ישאף 'להגדרה מדויקת של היקף המונופולין ולמניעת הרחבתו שלא לצורך'. ... תפיסה זו משתקפת בקביעתו של השופט מ' חשין בפרשת עיתון משפחה, לפיה מניעת מונופולין ועידוד התחרות הינה תכלית המחייבת את בית המשפט לנקוט במשנה זהירות, בבואו לדון בגבולות ההגנה הניתנת מכוח עוולת גניבת עין."

ראו גם, דברי השופט ריבלין בע"א 8483/02 אלוניאל בע"מ נ' אריאל מקדונלד, פ"ד נח(4) 314 (2004).

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

10. כאמור, עיקרה של עוולת גניבת העין אינו בהטעיית הציבור, אלא לאחר שהוכח כי התובעת רכשה מוניטין בשמה. בענייננו, לא הונחה לפניי שום ראיה, כי התובעת רכשה מוניטין בשמות הדומיין שלה (הכתובות האלקטרוניות של אתר האינטרנט) ובשמה "המכינה הבינתחומית לעיצוב ואדריכלות בע"מ", באופן אשר ציבור הלקוחות מקשר בין השירותים שמציעה התובעת לתובעת דווקא (יעקב וחנה קלדרון **חיקויים מסחריים בישראל**, עמוד 335 ואילך (תשנ"ז-1996); ע"א 18/86 **מפעלי זכוכית ישראליים פניציה בע"מ נ' Les Verries De Saint Gobain**, פ"ד מה(3) 224, עמוד 232 (1991); ע"א 8981/04, שם).

יתרה מזאת, לא הוכח כי התובעת רכשה מוניטין בתיבה "**מכינה**", או שהתיבה "**מכינה**" קיבלה משמעות משנית, בהיותה שם גנרי, אשר ככזה כמעט ואינו זוכה להגנה. עמד על כך השופט י' זפט בפסק הדין שניתן לאחרונה, בת"א (ת"א) 2390/07 **המפעל הלאומי לפיתוח חברתי (ע"ר) נ' מחשב לכל ילד (ע"ר)** (2007), בו נקבע כי המילים "מחשב לכל ילד", כל אחת בנפרד ובצירופן, הינן מילים גנריות השגורות בפי הציבור ולכן לא ניתן לרכוש בהן מוניטין, אלא אם הביטוי רכש אופי מבחין והציבור מכיר בשם כסימן המזהה את העסק או הטובין עם התובע. כך למשל, בהחלטה שניתנה בבש"א (ת"א) 14377/01 **לשכת עורכי הדין נ' בן דוד**, עו"ד (2001), שם הוכח כי, חרף היות התיבה "**הפרקליט**" סימן גנרי לא רשום, התיבה זכתה להכרה משנית בזכות השימוש רב השנים של לשכת עורכי הדין. ראו גם, ת"א (ת"א) 2569/99 **עמותת מופת קבוצה לקידום הוראה (ע"ר) נ' החברה למתנ"סים מרכזים קהילתיים בע"מ**, לא פורסם (מופיע בספרו של מיגל דויטש **עוולות מסחריות וסודות מסחר**, עמוד 58, ה"ש 58); שם, המשיבה עשתה שימוש בשם "**מופת**", שביחס אליו צברה המבקשת מוניטין בהקשר למרכזי למידה.

לשון אחר, התובעת לא הוכיחה מוניטין - תדמיתם החיובית בעיני הציבור של השירותים אותם היא מציעה, אשר הודות להם קיים שוק של לקוחות בכוח, המעוניינים ברכישת שירותי התובעת (רע"א 371/89 **אילן ליבוביץ נ' א. את י. אליהו בע"מ**, פ"ד מד(2) 309, עמודים 315-316 (1990)). כאמור, לפי האמור בכתב התביעה, ביום 11.7.2006 ידעה התובעת, מפי תלמידה פוטנציאלית, על קיום אתר האינטרנט של הנתבעת 1 ועל כך שהנתבעים מציגים את הנתבעת 1 בשם הדומה לשמה של התובעת. חרף זאת, לא הוגש תצהיר של אותה תלמידה פוטנציאלית ולא ניתן לכך הסבר (פרוטוקול דיון מיום 17.10.2007, עמוד 4 שורות 4-5).

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

בנסיבות אלה, אי הבאת התלמידה הפוטנציאלית כעדה, פועלת כנגד התובעת לענין הוכחת קיומו של מוניטין (יעקב קדמי על הראיות, חלק שלישי, עמוד 1648 ואילך (תשס"ד-2003).

כאמור, הוכחת מוניטין מהווה תנאי עיקרי, תנאי מוקדם והכרחי, ליצירת העוולה של גניבת עין (ע"א 5792/99 תקשורת וחינוך דתי-יהודי משפחה (1997) בע"מ - עיתון "משפחה" נ' אס.בי.סי. פרסום, שיווק וקידום מכירות בע"מ - עיתון "משפחה טובה", פ"ד נה(3) 933, עמודים 942-943 (2001)). משלא הוכח קיומו של מוניטין, אין להידרש לשאלה האם השימוש בשם הדומיין של הנתבעת 1 וכן השימוש בשמה של הנתבעת 1 ללא ציון המילה "שורשים" בפרסומיה השונים מהווים הטעיית הציבור, לצורך הוכחת עוולת גניבת עין.

11. פועל יוצא, משלא עמדה התובעת בנטל הוכחה זה - לא הוכח קיומו של מוניטין - דינה של הטענה בדבר גניבת עין להידחות.

עוולת תיאור כוזב

12. הוראת סעיף 2 לחוק עוולות מסחריות, מגדירה שתי עוולות, אשר הרלוונטיות לענייננו קבועה בסעיף קטן (א), המורנו לאמור:

2. תיאור כוזב

(א) לא יפרסם עוסק מידע ולא יגרום לפרסום מידע, אשר הוא יודע או שהיה עליו לדעת שהוא אינו נכון, לגבי עסק, מקצוע, נכס או שירות, שלו או של עוסק אחר (להלן - תיאור כוזב).

(ב) "...".

הכוונה הינה למצג שווא שנעשה במהלך עסקי הנתבע ללקוחותיו או למי שמשתמש בשירותי הנתבע, באופן העלול לגרום לפגיעה בעסק של התובע. עוולה זו אינה דורשת קיומו של נזק עקב מצג השווא. בענייננו, מדרך התנהלות הנתבעים בבקשות לפי פקודת בזיון בית המשפט ואי הגשת תצהיר מטעמם לתמיכה בגרסתם, יש להסיק כי הנתבעים חפצו לפרסם את הנתבעת 1 באופן שיטעה את הלקוחות הפוטנציאליים לחשוב שהיא המכינה הבינתחומית, כאשר הם ידעו, או למצער היה עליהם לדעת, כי המידע אינו נכון.

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

שימוש הנתבעים בשם דומיין הדומה לשמות הדומיין של התובעת, בהינתן עיסוקם הדומה של שני העוסקים - הכנת תלמידים למבחני קבלה למוסדות ללימודי עיצוב, אדריכלות וכיו"ב - והדמיון בשמה של התובעת 1, כפי שהוא הופיע באתר האינטרנט של התובעת (תוך השמטת המילה "שורשים") לשמה של התובעת, הינו בגדר פרסום מידע שאינו נכון לגבי עסקה של התובעת, שכן הוא יוצר מצג שווא, העלול להטעות ציבור הלקוחות לחשוב, כי המדובר בעסקה של התובעת. יתרה מזאת, חרף הצהרות הנתבע 2 והתחייבויותיו להוסיף לשמה של התובעת 1 בפרסומיה השונים את המילה "שורשים", המהווה חלק משמה המלא, ביכר הנתבע 1 לעשות כן תוך ציון השם "שורשים" באותיות קטנות. אף בכך יש כדי לחזק מסקנתי, כי בשילוב הנסיבות דלעיל - הדמיון הרב בשמות הדומיין של התובעת 1 והתובעת, עיסוקן הדומה של השתיים והצגת שמה של התובעת 1 באתר האינטרנט תוך השמטת המילה "שורשים" - המדובר בפרסום מידע שאינו נכון לגבי עסקה של התובעת, כמפורט לעיל. אוסיף, כי בעוולה זו אין המוניטין יסוד מכונן של העוולה.

13. פועל יוצא, אני קובע כי עובר לתיקון שם הדומיין של התובעת 1 (על-ידי הוספת המילה "sho") ולתיקון שמה של התובעת כפי שהופיע באתר האינטרנט ובפרסומיה השונים (על-ידי הוספת המילה "שורשים" בגודל אחיד ליתר מילות השם), יש לראות בשימוש בשם הדומיין הקודם ובפרסומי התובעת 1, בנסיבות כמתואר לעיל, כמקיימים יסודות עוולת תיאור כוזב.

עוולת התערבות לא הוגנת

14. העוולה הקבועה בהוראת סעיף 3 לחוק עוולות מסחריות, מורנו לאמור:

3. התערבות לא הוגנת

לא ימנע ולא יכביר עוסק, באופן לא הוגן, על גישה של לקוחות, עובדים או סוכנים אל העסק, הנכס או השירות של עוסק אחר.

עוולה זו אוסרת על מעשים המונעים או המכבידים באופן בלתי הוגן על הגישה לעסק, לנכסיו או לשירות של עוסק אחר. יסודות העוולה הם אלה: האחד, קיומים של שני עוסקים, התובע והנתבע. השני, הנתבע מונע או מכביד על גישה

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

לקוחות אל הנכס או השירותים אשר מעניק התובע. השלישי, פעולת הנתבע נעשית באופן לא הוגן. לדעתו של דויטש, האמצעי המכביד צריך להיות אמצעי ישיר ובלתי הוגן (שם, עמודים 64-66). הפסיקה, לדבריו, הרחיבה את תחום התפרסותה של העוולה גם למצבים שבהם אין חסימה ישירה של הגישה לעסקו של התובע, אלא בתיעול לקוחות אל עסקו של הנתבע באופן בלתי הוגן, על חשבון הגישה לעסקו של תובע.

בת"א (ת"א) 1627/01 מ.ש. **מגנטיקס בע"מ נ' דיסקופי (ישראל) בע"מ** (2001), קבע השופט י' זפט, כי יש להכיר בשם דומיין (שם מתחם) "כגישה" אל עסק של עוסק. שם, נקבע כי מקום שעוסק שולל מעוסק אחר אפשרות שימוש בשם מתחם המזוהה עם סימנו באופן לא הוגן, יש בכך הכבדה על גישת לקוחות וספקים לעסקו של העוסק האחר (השופט זפט חזר על כך גם בפסק דינו בת"א (ת"א) 1753/07 **וובס פלנט בע"מ נ' חזי חזן** (2007)).

בענייננו, לא הוכח כי הנתבעים מנעו או הכבידו על גישת לקוחות לשירותים שמעניקה התובעת, בעצם השימוש בשם דומיין הדומה לשמות הדומיין של התובעת. כאמור, דבריו של דורון וינטר בתצהירו ובעדותו בבית המשפט היו כלליים ולא הונחה בפני שום ראיה על קשיים של לקוחות פוטנציאליים להגיע לאתר של התובעת, חרף הדמיון בשם הדומיין של הנתבעת 1, עובר לשינויו, כאמור לעיל.

יתרה מזאת, עמדתי על כך, כי התיבה "**מכינה**" היא שם גנרי וככזה כמעט ואין סיכוי כי יזכה להגנה (ע"א 8981/04, **שם**; ע"א 1427/05 מ.ב. **גלאט עוף למהדרין בע"מ נ' רשם הפטנטים**, לא פורסם (2007); ע"א 6316/03, **שם**; ע"א 5792/99, **שם**; ה"פ 317/01, **שם**; ת"א (ת"א) 2390/07, **שם**). מטרת הבחירה בשם "**מכינה**" הינה לתאר את טיבו של המוסד של הנתבעת 1, כמו גם זה של התובעת. אין שום ראיה, כי התיבה "**מכינה**" רכשה משמעות משנית, כך שהקהל הפוטנציאלי מזהה את שמה של הנתבעת עם זו של התובעת ובכך מקשה באופן לא הוגן על גישה לתובעת. במילים אחרות, השימוש במילה "**מכינה**", שהוא מונח גנרי - עובר לשינוי שם הדומיין של הנתבעת 1 ושמה בפרסומיה השונים, על-ידי הוספת המילים "sho" ו"שורשים", בהתאמה - לא היה בו, כשלעצמו, כדי למנוע או להכביד על הגישה לאתר האינטרנט של התובעת.

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

ניתן לדמות את המקרה שלפנינו לה"פ (ת"א) 317/01 הורים וילדים מוציאים לאור בע"מ נ' חברת צעד ראשון - קשר ראשון לאם ולילד בע"מ (2003), שם מדובר היה בשם דומיין של המשיבה שנקרא www.horim.co.il ואילו המבקשת הקימה לאחר מכן אתר אינטרנט, אשר הגישה אליו נעשתה באמצעות שם דומיין שנקרא www.horim.com. המבקשת עתרה לקבלת צו מניעה קבוע, האוסר על המשיבה לעשות שימוש בשם הדומיין. בית המשפט דחה הבקשה, בנמקו, כי לא הוכח שלמבקשת יש מוניטין והכרה בשם "הורים" כך שהקהל התרגל לראות בסימן המסחרי את ציון עסקה, וכן כי לא הוכח שהתיבה "הורים", הנמנית על שם העיתון "הורים וילדים" שהוציאה המבקשת, זכתה במשמעות משנית. אף בעניינו, לא הוכח שהשם "מכינה", שבו משתמשים הן התובעת והן הנתבעים, רכש משמעות משנית.

15. פועל יוצא, משלא הוכחו יסודות העולה - דינה של הטענה בדבר התערבות לא הוגנת להידחות.

סעיף 30 לחוק החברות

16. בכתב התביעה עתרה התובעת למתן צו מניעה, המורה לנתבעים שלא לעשות שימוש בשם הנתבעת 1, הדומה לשמה של התובעת עד כדי להטעות. הוראות סעיפים 27 ו-30 לחוק החברות, האוסרות שימוש בשמות חברה מסוגים מסויימים, הם חריג לכלל הקבוע בהוראת סעיף 25 לחוק החברות, לפיו חברה רשאית להירשם בכל שם שבעלי מניותיה יבחרו. כפי שעמד על כך שופט בית המשפט המחוזי י" זפט בפסק הדין בת"א (ת"א) 1686/05 דניאל פוקס נ' אלבס רכיבים בע"מ (2005), תכליתו של החריג הינה להגן על מוניטין של חברות רשומות ו/או על סימן מסחר רשום ו/או למנוע בחירת שם חברה שנועד לתרמית או הטעיה (ראו גם, ע"א 2626/95 מלון הנסיכה נתניה בע"מ נ' לקסן ישראל בע"מ, פ"ד נא(3) 802 (1997)).

אלא שבעניינו, בין לבין, הוסיפה הנתבעת 1 לשמה - כפי שזה מופיע כיום באתר האינטרנט של הנתבעת ובפרסומיה השונים - את המילה "שורשים", באותיות שגודלן זהה לגודלן של אותיות יתר מילות השם. לפיכך, מתייתר הדיון בבקשה למתן צו מניעה מכוח הוראת סעיף 30 לחוק החברות, שעה שאין בפי התובעת

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

טענה כנגד שמה המלא של הנתבעת 1 - "שורשים - מכוניות לעיצוב ואדריכלות בע"מ" - כפי שנרשם מלכתחילה במרשם החברות, וכפי שהנתבעים עושים בו שימוש דהיום (ראו גם, סעיף 31 לכתב התביעה; פרוטוקול דיון מיום 17.10.2007, עמוד 9 שורה 30).

עשיית עושר ולא במשפט

17. לאור האמור, לא הוכח כי הנתבעים התעשרו שלא כדין על חשבונה של התובעת, להבדיל מהנזק הלא מכומת שגרמו הנתבעים לתובעת.

סוף דבר

18. לאור האמור לעיל, ובהתחשב בהצהרות התובע בדיונים שהתקיימו בבקשות לבזיון בית המשפט, בשינויים שבוצעו בפועל בשם הדומיין של הנתבעת 1 ובשמה בפרסומיה השונים, ובהעדר טענה בסיכומי ב"כ הנתבעים, כי התחייבויותיהם של הנתבעים היו מוגבלות בזמן (עד למתן פסק דין סופי בתביעה), וכן משהוכחה העוולה של תיאור כוזב, ניתן צו מניעה קבוע המחייב את הנתבעים כדלקמן:

א. לפרסם את שמה של הנתבעת 1 כאשר אותיות השם "שורשים" יהיו זהות ליתר הפרטים בשמה של הנתבעת;

ב. לא להשמיט משם הדומיין הנוכחי של הנתבעת 1, המהווה כתובת אתר האינטרנט של הנתבעת והמאפשר גישה אליו, את המילה באנגלית "sho" לאחר המילה "hamehina".

19. בנסיבות הענין, ומשמצאתי כי הנתבעים ביצעו עוולה של תיאור כוזב כלפי התובעת, הנני מחייב את הנתבעים לשלם לתובעת, ביחד ולחוד, פיצויים בסך של 20,000 ₪.

20. בהתחשב במעשיהם של הנתבעים, אשר ניסו בדרך לא דרך להתחמק מהתחייבויותיהם לפני בית המשפט והצורך של התובעת לחזור ולהגיש בקשות לפי

בתי המשפט

ת"א 8323/06

בבית המשפט המחוזי בירושלים

21/11/2007

לפני: כב' השופט משה רביד

פקודת בזיון בית המשפט, אני מחייב את הנתבעים לשלם לתובעת הוצאות בסך של 25,000 ₪.

**המזכירות תשלח העתק פסק-הדין לב"כ הצדדים.
ניתן היום, י"א בכסלו, תשס"ח (21 בנובמבר 2007), בהעדר הצדדים.**

משה רביד, שופט